

Etelä-Suomen ETNOn ja kumppaneiden kehittämät työkalut koulumaailman rasismiin puuttumiseksi

**Minna Mattila, erikoissuunnittelija, Etelä-Suomen ETNOn
koordinaattori, Uudenmaan elinvoimakeskus**

13.3.2026 webinaari

Esityksen sisältö

Etelä-Suomen Etnon työkalujen esittely

Kuva: Aleksandra Lemke

etno

Etnisten suhteiden
neuvottelukunta

Delegationen för
etniska relationer

E-S ETNO:n työn tausta 1/2

- Oikeusministeriön julkaisu 12/2023:
[Kukaan ei synny vihaamaan](#)
- **Tavoite: Miten saamme opettajat ja muun henkilökunnan puuttumaan havaitsemaansa rasismiin kouluissa ja oppilaitoksissa?**

E-S ETNO:n työn tausta 2/2

- Ideointi-työpaja Movement ry:n nuorille teemasta: Miten saada aikuiset puuttumaan rasismiin kouluissa ja oppilaitoksissa?
- Haluttiin aitoa, ei näennäis-osallistamista sekä konkretiaa
- Nuorilta saatiin yhdeksän ideaa, joita osittain yhdistettiin

Ideointityöpaja Movementin nuorille 26.1.2024

E-S ETNO:n työryhmän esittely

Movement ry:n **nuorten ideat** ja jalkauttaminen

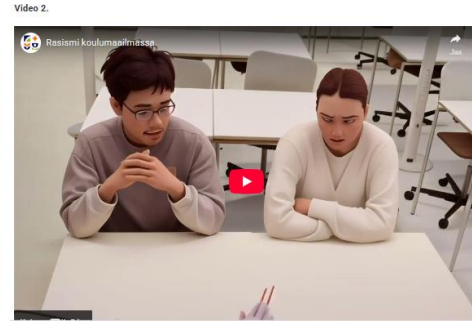
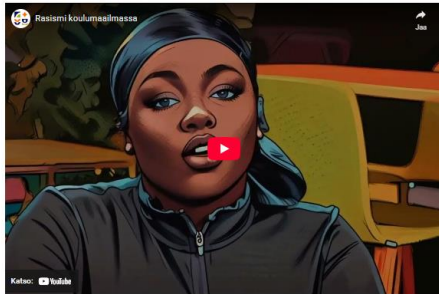
IDEA 1. Kouluun pitää perustaa ryhmä, joka koulutetaan tunnistamaan rasismia ja käsittelemään ilmoitukset rasismista. -> Ryhmä Järvenpään yläasteelle perustettiin ja koulutettiin. Yhteiset Lapsemme ry kouluttajana.

IDEA 2. Pitää luoda appi, jonka kautta voi tehdä ilmoituksen havaitsemastaan tai kokemastaan rasismista koulussa -> Ilmoituslomake, jolla voi tehdä ilmoituksen anonyymisti tai omalla nimellään joko sähköisen linkin kautta tai paperilla. Järvenpäässä pilotoitiin tätäkin. (Tulossa esimerkkiversio [SPR:n sivuille](#) lähiaikoina.)

IDEA 3. Ostetaan soveltavaa taidetta tai kulttuuria hyödyntävä esitys rasismista koulumaailmassa. -> Järvenpään koulussa järjestettiin marraskuussa kaksi tanssia, runoutta ja puhetta sisältävää kulttuuriesitystä. Ndjara Dance Companyn esitysten pohjana olivat Järvenpään koulun oppilailta kerätyt rasismin kokemukset koulusta.

IDEA 4. Dokumentti rasismista koulumaailmassa. -> Joudi Chikhon ja Yaqub Guledin videokäsikirjoitus em. teemasta tuotettiin Haaga-Heliassa oppilastyönä [videoksi](#). Lisäksi saatiin neljä muutakin videota teemasta.

Työkalut koulumaailman rasismiin puuttumiseksi - työkalujen pikaesittely

- Kaikki materiaalit ovat [SPR:n alustalla](#), joka on suunnattu kouluille
- Viisi videota ja teemaan liittyviä kysymyksiä pohdittavaksi
- Sähköinen ilmoitus rasismista – valmis kyselypohja hyödynnettäväksi (julkaistaan, kun SPR:n uusi alusta on otettu käyttöön)

SPR:n alustalla myös Yhteiset Lapseemme ry:n huoneentaulu (pdf) opettajanhuoneisiin, jonka tavoitteena on, että opettajat saisivat työkaluja ja puuttuisivat rasismiin.

- Sähköinen opas, joka sisältää tietoa muun muassa rasismin haitallisuudesta ja keinoja puuttua siihen.

Tulossa maaliskuussa 2026

- Nuorisotyöntekijöille ja aikuisille, jotka toimivat nuorten parissa nuorten vapaa-ajalla
 - > rasismiin puuttumisen huoneentaulu (FI ja SVE)
 - > videoita
- Julkaistaan Yhdenvertaisuuden nuorisoalan osaamiskeskuksen verkkosivuilla rasismiin vastaisella viikolla. Painoversioita jaossa eri tapahtumissa.

E-S ETNOssa kumppaneiden kanssa aiemmin kehitettyjä juttuja

[Oppaat ja videot verkossa](#)

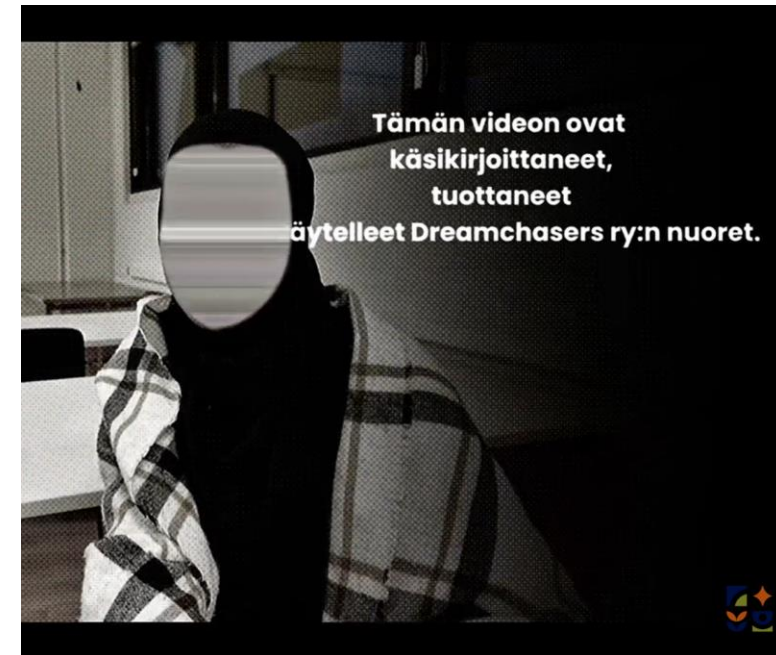
[Meistä – About us –hanke](#) –

verkko-oppimateriaali löytyy linkin takaa ja Seta ry:stä voi tilata printtiversioita [klikkaamalla tästä](#).

Kuva: Aleksandra Lemke

Dreamchasers ry:n nuorten [Ei vain nimi –video](#) nuorten kohtaamasta syrjinnästä työelämässä

Rasismi riistää sekä yksilöitä että yhteiskuntaa ja johtaa yhteiskunnasta syrjäyttämisen kautta tuhoisiin seurauksiin.

Siksi rasismin vaikutukset nuorten hyvinvointiin, itsetuntoon, mielenterveyteen ja tulevaisuudenuskoon ovat meidän kaikkien asia sekä inhimillisestä että yhteiskunnallisesta näkökulmasta.

11

**Yhdenvertainen yhteiskunta luo
yhteiskuntarauhaa kaikille!**

**Minkä asian
esityksestäni viet
tuliaisiksi omalle
työyhteisöllesi?**

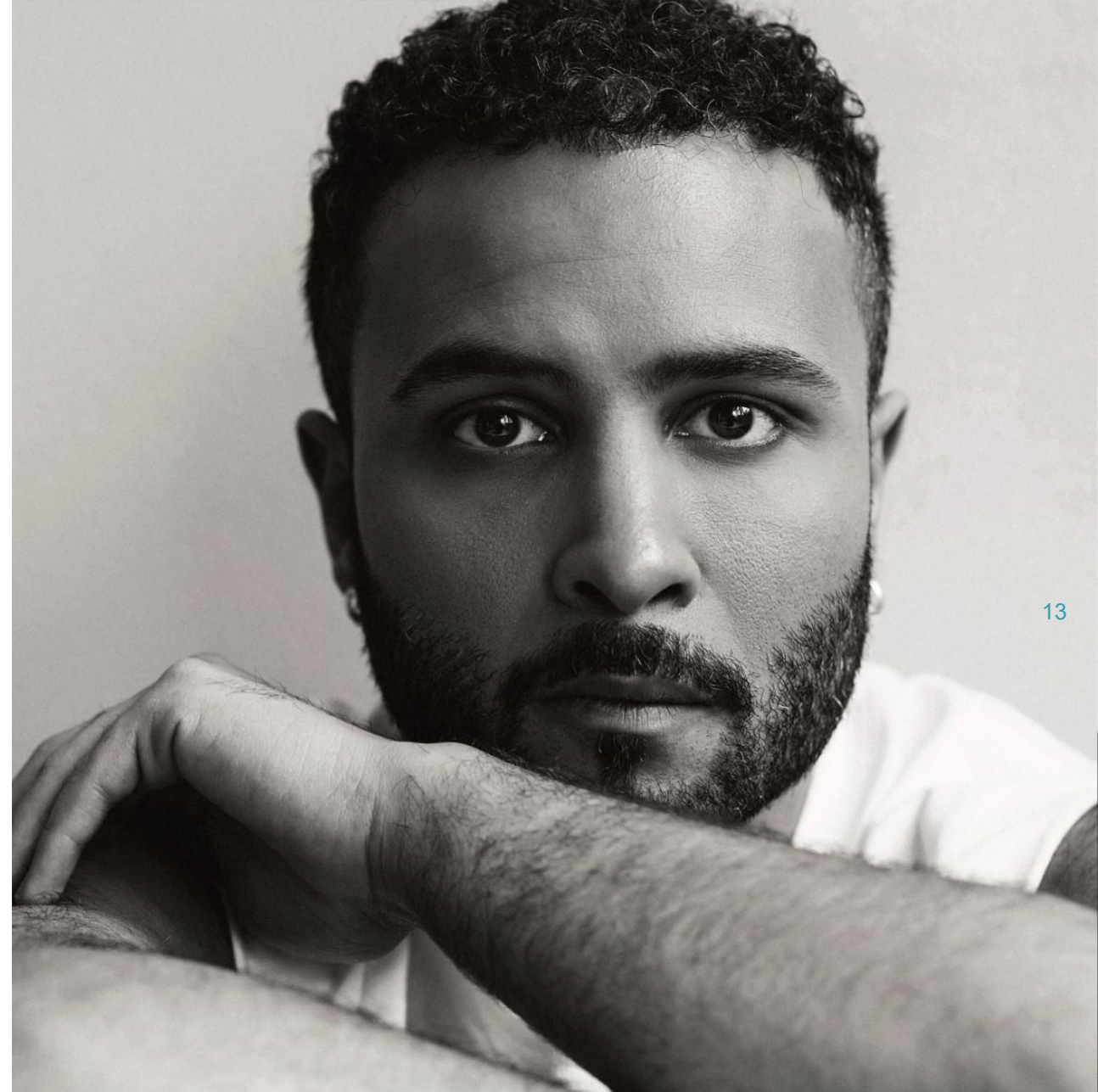
12

Ota yhteyttä!

**Minna Mattila, Uudenmaan
elinvoimakeskus**

minna.mattila@elinvoimakeskus.fi

050-350 8841

13

Kuva: Aleksandra Lemke

etno

Etnisten suhteiden
neuvottelukunta

Delegationen för
etniska relationer